

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/3/2022
Identifikačné číslo spisu:	5821200271
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5821200271.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po nebohom C. D., naposledy bývajúceho vo C., zomr. dňa M., za účasti dedičov 1/ N. D., bývajúci vo C., 2/ C. D., bývajúci vo C., 3/ A. D., bývajúci v Z., 4/ K. J., bývajúca vo C., o prejednanie dedičstva, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37D/39/2021, o návrhu účastníka 1/ na príkazanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu dediča 1/ na príkazanie veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37D/39/2021 Okresnému súdu Námestovo n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 37D/39/2021 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu dediča 1/ na príkazanie veci Okresnému súdu Námestovo z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). Dedič 1/ odôvodnil svoj návrh (č. l. 16) jednak zo zdravotných dôvodov, kvôli veku a jednak kvôli vzdialenosti.

2. Dedičia 2/ až 4/ vo svojich vyjadreniach k návrhu na príkazanie veci (č. l. 34-36) zhodne uviedli, že súhlasia s daným návrhom.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Trnava) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Námestovo). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

4. Najvyšší súd príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na príkazanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh dediča 1/ na príkazanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Príkazanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto

nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. Skutočnosť, ktorou dedič 1/ odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu, nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. V danom prípade je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti to, že je starším, ako aj vzdialenosť súdu. K čomu najvyšší súd uvádza, že miesto pobytu strany (účastníka konania), či prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd a vynaloženie vyšších výdavkov, nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že strana sporu nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Najvyšší súd podotýka, že dedič 1/ má okrem iného aj možnosť vybrať si právneho zástupcu so sídlom priamo v danom okrese. V danom prípade dedič 1/ odôvodňoval vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu aj jeho zdravotným stavom. Tieto dôvody vzhľadom na charakter daného sporu podľa názoru najvyššieho súdu nevykazujú znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Prikázanie sporu Okresnému súdu Námestovo neprinesie oproti prejednaniu sporu Okresným súdom Trnava výrazné zjednodušenie prístupu k súdu pre účastníkov konania, ani nepovedie k výraznejšiemu zhospodárneniu, či urýchleniu konania.

8. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.